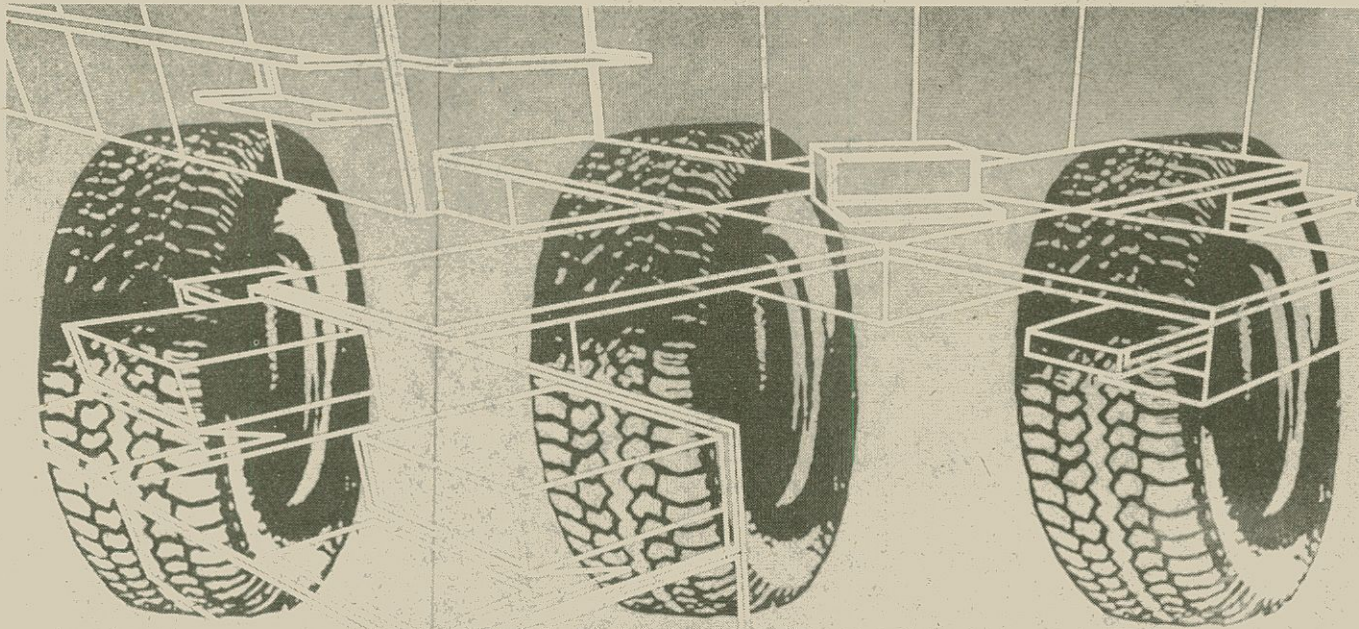

Cultura

El neoexpressionisme perd punts entre els joves

Jordi Martorell troba el pop-art

'Carro de foc' (1988), un díptic de més de quatre metres de llargada

Montserrat Gustà
BARCELONA

En la dinàmica cíclica i revisionista que viu l'art contemporani —i molt especialment la pintura—, no són estranys els canvis d'adscripció a tendències dissemblants i, fins i tot, contràries. Jordi Martorell, pintor nascut a Montblanc (la Conca de Barberà) l'any 1961, és un clar exponent d'aquest fenomen de canvi d'identitat artística que sol afectar els joves creadors en la seva vulnerabilitat davant de les noves formes. Martorell ha abandonat el neoexpressionisme que practicava fins ara i s'ha inscrit en una línia crítica derivada del pop-art per subvenir a les seves noves necessitats.

L'obra d'aquest artista era coneguda a través d'exposicions col·lectives anteriors: *Avui, els pintors de demà*, a Píscolabis, la Biennal'87 i les *Monogràfiques dels joves creadors* de la Biennal'87, a la Casa de la Caritat i a l'Antic Hospital de la Santa Creu, respectivament. Ara, amb *6:8 am.*, la seva primera exposició individual que presenta aquests dies a la sala del carrer de Montca-

Una nova deserció esclareix les files dels militants del neoexpressionisme. El jove pintor Jordi Martorell es passa amb armes, pinzells i bagatges a la crítica del capitalisme i del consumisme, tement sens dubte que el seu treball pugui ser capitalitzat i consumit

da de la Fundació Caixa de Pensions, mostra la renúncia al neo-expressionisme que havia practicat en un principi i la seva nova orientació cap a una estètica freda i impersonal, deutora de les tendències apropiacionistes nord-americanes, sobretot del pop-art.

Les teles de grans dimensions que componen *6:8 am.* re-

produïxen les imatges pròpies de l'arquitectura, el disseny i la publicitat que l'artista ha extret d'anuncis propagandístics o de les pàgines grogues d'una guia telefònica i que ha transformat mitjançant el procés pictòric. Així, una excavadora, un cap de lleó o unes rodes d'automòbil són elements que, fora de context i amb alteració de mides i colors, conformen la iconografia d'aquestes pintures. Una iconografia antiartística, amb la qual Jordi Martorell vol referir-se al capitalisme —i implícitament al consumisme— i mostrar-lo com la religió imposada i seguida per la societat actual.

Precedents ja llunyans i mediatitzats com les obres d'Andy Warhol i Roy Lichtenstein, dos dels més coneguts representants del pop-art americà, serveixen per determinar la procedència d'alguns dels trets distintius de la pintura de Jordi Martorell. L'ús i la descontextualització de la imatge publicitària, la utilització de colors plans i una factura despersionalitzada són recursos i tractaments heretats del pop-art. Contrastant, però, amb els colors vius de les obres genuïnes

d'aquest moviment, la paleta de Jordi Martorell es limita al blanc, al negre i al blau o vermell, i trallada així a la pintura el recurs gràfic de les il·lustracions a dues tintes.

La referència al capitalisme, com a objectiu conceptual de les obres d'aquesta exposició, enllaça igualment amb la crítica irònica de la societat de consum que, en un principi, va motivar les obres dels artistes pop.

Una altra interpretació

A banda d'aquestes vinculacions, el professor d'estètica Pedro Araza fa, en el text introductor del catàleg, una altra lectura de l'obra de Jordi Martorell. El considera, al costat de Kiefer i Broto, un artista que recupera una de les missions primigènies de l'art: la representació d'allò invisible i diví. I ressalta, com a aspecte més valuós i revolucionari d'aquesta pintura, la cohabitació entre allò que emana, el símbol d'una realitat superior i les formes degradades de la construcció, el disseny o la publicitat, com a imatge de la Metròpoli o Natura contemporània.

Perucho escriu les memòries i no se sent afectat per l'èxit

La néta del president Companys fa públic el testament del seu avi

37

Efe

BARCELONA

L'escriptor Joan Perucho, conegut per les seves obres emmarcades en la literatura fantàstica, prepara unes memòries que tindran tres volums. Perucho, l'obra del qual ha estat estudiada per Julià Guillamón en el llibre *Joan Perucho i la literatura fantàstica* i que acaba de publicar un altre volum de la seva *Obra completa*, assegura que l'èxit no ha canviat la seva manera de ser. A pesar d'aquest èxit, ha afegit, la seva obra va adreçada a un determinat sector del públic i no pot considerar-se literatura de masses: "En realitat és una literatura culturalista, que incita a altres lectures, és a dir, una literatura que parteix de la literatura".

Perucho ha explicat que un dels volums de les memòries que prepara, en el qual ja està treballant, serà dedicat íntegrament al món del seu pare; un altre, al de la seva mare; el tercer, al de la seva infància i adolescència. Entre altres coses, Perucho conta en aquest tercer volum un episodi en el qual el seu pare, un comerciant que tenia un magatzem molt fosc, atapeït de paquets, l'obligava a recollir objectes situats al final de la gran nau per tal que perdés la por als éssers estranys i als fantasmes que ell s'imaginava. L'escriptor recorda que quan travessava el magatzem sentia el mateix terror que va sentir quan va veure la primera versió de *Nosferatu*. "Totes aquestes vivències —ha dit Perucho— m'han servit posteriorment de material per a les meves obres literàries". El text escrit per Perucho per al llibre *Les Rambles*, editat per Lunewerg, forma part de les memòries de l'autor.

Abans que res, Perucho es considera un poeta. "Com que no m'agraden els mecanismes de la vida real —diu— me'n munto una altra amb l'ajuda de la meua fantasia". Per nodrir aquesta fantasia, Perucho ha reunit vint-i-cinc mil llibres, repartits entre un pis de Barcelona i una casa a Albinyana

AVUI

"La meua petita no podia esperar una fi més digna. A tots els que m'han ofès els perdono i a tots els que podia haver ofès els demano perdó. Si haig de morir, moriré serenament. No resta en mi cap ombra d'un rancor. Donaré gràcies a Déu que m'hagi donat una mort tan bella pels ideals. Ell ha volgut aquest destí i jo li dec la gratitud d'aquesta plàcida serenitat que m'omple quan penso en la mort, que veig que s'apropa sense cap temor". Aquestes foren les últimes línies del testament de Lluís Companys, que va escriure poc abans de ser afusellat, el 15 d'octubre de 1940, quan era a Montjuïc, i que ahir va fer públic la seva néta, Maria Lluïsa Gally, al programa *Crònica 3* de Televisió de Catalunya.

La néta del segon president de la Generalitat republicana, que és a Catalunya des de fa uns dies per fer donació d'un conjunt de documents de gran valor historiogràfic i d'objectes personals pertanyents al seu avi, va llegir ahir a la televisió les últimes voluntats de Companys, que foren escrites en un paper molt petit i amb lletra menuda i que foren trobades al seu vestit. Una altra part del testament fa referència a la seva esposa i als seus fills. Així, a la seva esposa, li deixa "els efectes, robes, mobles que tinc a França, perquè els utilitzi lliurement segons les seves necessitats i voluntat i els meus records personals i escrits perquè els guardi, i que quan jo falti puguin ser conservats per la meua filla i, en el seu defecte, per altres descendents directes".

A la seva filla Maria deixa "els béns o drets que pugui tenir en el seu dia a Catalunya, avui confiscats. Recordo que tinc signades pòlisses d'assegurances al Banc Hipotecari d'Espanya a favor dels meus fills i de la primera muller. A més, deixo una altra pòlissa per mort violenta com ara. Cada una d'aquestes assegurances té un valor de 50.000 pessetes i no crec que hagin caducat".

AVUI L'ESCAPADA.

Avui et convidem a escapar-te a Andorra i podràs passar una nit en un Hotel (***), gratuïtament, anar a esquiar amb el forfait que et donarem i si et sobren forces encara podràs anar a patinar al Palau

de Gel d'Andorra a Canillo. Tot això que t'ofereim és possible fent-te subscriptor del nostre diari. Escapa't amb nosaltres. Ah!!! perquè no t'enlluernis, també et regalem unes ulleres de sol.

AVUI

Desitjo rebre informació sense compromís sobre les diferents modalitats de subscripció

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____ Tel. _____

Codi Postal _____

Comarca _____

Coneeu els avantatges de ser subscriptor de l'AVUI

Envieu-nos aquest cupó degudament emplenat a Prensas Catalana, S.A.

C/ Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona